

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 12 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“

м. К и ї в
5 червня 2018 року
№ 32-у/2018

Справа № 1-95/2018(4494/17)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Шевчука Станіслава Володимировича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича – доповідача,
Кривенка Віктора Васильовича,
Лемака Василя Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 12 Закону

України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–XII (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Колісника В.П. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 46 Конституції України (є неконституційними), положення частини сьомої статті 12 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–XII зі змінами (далі – Закон) в частині формулювання „зазначеним у пункті 19 частини першої статті 6 цього Закону“.

Під час підготовки справи до розгляду Першою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Законом України „Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях“ від 18 січня 2018 року № 2268–VIII внесено зміни до пункту 19 частини першої статті 6 Закону, а саме: абзац перший доповнено словами „у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів“; абзац другий викладено в такій редакції: „Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, зазначеним в абзаці першому цього пункту, категорії таких осіб та терміни їх участі (забезпечення проведення) в антитерористичній операції, у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, а також райони антитерористичної операції визначаються Кабінетом Міністрів

України. Райони здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації визначаються відповідно до Закону України „Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях“. Порядок позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, зазначених в абзаці першому цього пункту, визначає Кабінет Міністрів України“.

Зазначені зміни до Закону не впливають на суть його оспорюваних положень.

Положення частини сьомої статті 12 Закону встановлюють забезпечення державної цільової підтримки для здобуття професійно-технічної та вищої освіти у державних та комунальних навчальних закладах для учасників бойових дій, зазначених у пункті 19 частини першої статті 6 Закону, та їхніх дітей. На думку автора клопотання, встановлення такої підтримки не для всіх учасників бойових дій, а лише для їх окремої групи містить ознаки дискримінації.

Відповідно до абзацу першого пункту 19 частини першої статті 6 Закону учасниками бойових дій визнаються військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) та працівники Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, військовослужбовці військових прокуратур, особи рядового та начальницького складу підрозділів оперативного забезпечення зон проведення антитерористичної операції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, поліцейські, особи рядового, начальницького складу, військовослужбовці, працівники Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної пенітенціарної служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її

проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

Водночас у частині першій статті 6 Закону передбачено також інші категорії осіб, які визнаються учасниками бойових дій.

Автор клопотання вважає, що надання пільг лише певній групі учасників бойових дій є дискримінаційним і таким, що суперечить частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 46 Конституції України.

На підтвердження своєї позиції Уповноважений Верховної Ради України з прав людини посилається на норми Конституції України і законів України, юридичні позиції Конституційного Суду України, викладені в його рішеннях від 6 липня 1999 року № 8-рп/99, від 20 березня 2002 року № 5-рп/2002, від 7 липня 2004 року № 14-рп/2004, від 9 липня 2007 року № 6-рп/2007, а також на Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та Протокол № 12 до неї.

2. Велика палата Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Першою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 25 квітня 2018 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні має зазначатися обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень), що належить перевірити на відповідність Конституції України (частина третя статті 51).

Обґрунтовуючи неконституційність положень частини сьомої статті 12 Закону, автор клопотання акцентує увагу на тому, що ними передбачено встановлення пільг не для всіх учасників бойових дій, які брали

безпосередню участь в антитерористичній операції, а лише для окремої їх групи, а саме для осіб, які визнаються учасниками бойових дій відповідно до пункту 19 частини першої статті 6 Закону.

Твердження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про неконституційність положень частини сьомої статті 12 Закону базується на власному оціночному судженні щодо несправедливості та необґрунтованості неоднакового ставлення до різних категорій осіб, які Законом визнаються учасниками бойових дій.

Проте припущення не можуть вважатися аргументами на підтвердження неконституційності правових актів чи їх окремих положень (ухвали Конституційного Суду України від 17 лютого 2009 року № 5-у/2009, від 27 січня 2010 року № 2-у/2010).

З огляду на наведене конституційне подання не містить обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень частини сьомої статті 12 Закону в частині формулювання „зазначеним у пункті 19 частини першої статті 6 цього Закону“, тому не відповідає вимогам частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 51, 52, 61, 62, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 52 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності)

положень частини сьомої статті 12 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–XII зі змінами на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ